

INFORMACJA

o wspólnym posiedzeniu

**Komisji Spraw
Zagranicznych
i Unii Europejskiej**

oraz

**Komisji Kultury
i Środków Przekazu**

oraz

**Komisji Praw
Człowieka,
Praworządności i Petycji**

nr posiedzenia: 139

nr posiedzenia: 77

nr posiedzenia: 247

data posiedzenia: 31 marca 2023 r.

Porządek posiedzenia:

1. Przeciwdziałanie dezinformacji w Polsce.

Posiedzeniu przewodniczyła:

przewodnicząca Komisji Kultury i Środków Przekazu Barbara Zdrojewska.

W posiedzeniu uczestniczyli:

senatorowie członkowie Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej:

Marcin Bosacki, Danuta Jazłowiecka, Kazimierz Kleina, Gabriela Morawska-Stanecka, Aleksander Szwed,

senatorowie członkowie Komisji Kultury i Środków Przekazu:

Bogdan Borusewicz, Barbara Borys-Damięcka, Grzegorz Czelej, Jerzy Fedorowicz, Jan Maria Jackowski, Aleksander Pociąg, Barbara Zdrojewska,

senatorowie członkowie Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji:

Halina Bieda, Mariusz Gromko, Robert Mamątow, Marek Martynowski, Ewa Matecka, Gabriela Morawska-Stanecka, Aleksander Pociąg, Joanna Sekuła, Michał Seweryński, Lidia Staroń, Bogdan Zdrojewski, Wojciech Ziemiak,

goście, m.in.:

koordynatorka merytoryczna raportu „Przeciwdziałanie dezinformacji w Polsce. Rekomendacje systemowe” Anna Mierzyńska,

współautorzy raportu „Przeciwdziałanie dezinformacji w Polsce. Rekomendacje systemowe”:

Michał Boni, Tomasz Chłoń, Konrad Ciesiołkiewicz, Piotr Łukasiewicz, Maja Mazurkiewicz, Grzegorz Rzeczkowski,

członek Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji Tadeusz Kowalski,

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie:

kierownik Katedry Prawa Administracyjnego i Samorządu Terytorialnego na Wydziale Prawa i Administracji Irena Lipowicz,

członek Zarządu Towarzystwa Dziennikarskiego Krzysztof Bobiński,
członek Rady Programowej Polskiego Radia Jan Ordyński,
przewodniczący Rady Fundacji „Instytut Bronisława Komorowskiego” Jan Dworak.

Ad 1.

Podstawą dla obrad połączonych komisji stał się raport „Przeciwdziałanie dezinformacji w Polsce. Rekomendacje systemowe”, przygotowany przez 40 ekspertów pracujących w 6 zespołach pod kierunkiem Anny Mierzyńskiej.

W senackiej debacie uczestniczyli współautorzy raportu, a także zaproszeni eksperci.

Raport wskazuje na konieczność zapobiegania dezinformacji, która stała się poważnym zagrożeniem dla demokracji. Aby temu zapobiegać, należy w sposób systemowy przeciwdziałać dezinformacji. Za najważniejsze obszary interwencji w tej dziedzinie w raporcie uznaje się: państwo i jego instytucje, regulacje prawne, bezpieczeństwo narodowe, przestrzeń informacyjną, postawy i zachowania społeczne, edukację i wychowanie.

W debacie prof. Irena Lipowicz wyraziła opinię, że nasza niepodległość cyfrowa jest skrajnie zagrożona, bo Polska ma przestarzały system, który nie chroni przed manipulacjami zewnętrznymi.

Redaktor Grzegorz Rzeczkowski opisywał, jak Rosja realizuje w Polsce swoje cele destabilizacji wewnętrznej, dezintegracji społecznej i dekompozycji instytucji państwowych i struktur społecznych poprzez wojnę informacyjną, konsekwentne osłabianie spójności naszego społeczeństwa, skłócanie, podważanie autorytetu i zaufania do służb państwa, wzmaganie nastrojów antyunijnych i antyamerykańskich.

Były ambasador Polski w Estonii i Słowacji Tomasz Chłoń sugerował, aby skorzystać z doświadczeń i gotowych rozwiązań innych państw, które już parę lat temu podjęły działania mające na celu zwalczanie dezinformacji, np. Estonii, Czech czy Litwy.

Wicemarszałek Senatu Bogdan Borusewicz podkreślił, że trzeba ściśle oddzielić hejt i propagandę tworzoną w Polsce od tej inspirowanej przez Rosję.

Przewodnicząca Komisji Kultury i Środków Przekazu Barbara Zdrojewska zwracała uwagę na narastającą dezinformację w mediach publicznych, co stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa zbliżających się wyborów parlamentarnych.

W wyniku dyskusji podjęta została uchwała w sprawie przeciwdziałania dezinformacji w Polsce. Komisje wezwały w niej wszystkie siły polityczne do podjęcia wysiłku w celu zbudowania jak najszerszego konsensusu do walki z dezinformacją, zwłaszcza wobec trwającego kryzysu zaufania społecznego w Polsce i zagrażającej bezpieczeństwu międzynarodowemu wojny w Ukrainie. Już teraz, kiedy Polska wchodzi w kampanię wyborczą, niezbędne są działania mające na celu przeciwdziałanie dezinformacji wymierzonej w jej przebieg. Komisje są zdania, że konieczna jest strategia postępowania państwa wobec tego zagrożenia, obejmująca tak ważne obszary życia publicznego, jak edukacja, media, polityka bezpieczeństwa, wsparcie społeczeństwa obywatelskiego czy prawodawstwo. Apelują o podjęcie szeregu natychmiastowych działań, m.in. pilne wdrożenie rozporządzenia Unii Europejskiej o usługach cyfrowych, w tym powołanie koordynatora do spraw usług cyfrowych w konsultacji ze środowiskami obywatelskimi i parlamentarnymi, zwiększenie kompetencji kontrolnych Państwowej Komisji Wyborczej, szczególnie w zakresie kontroli finansowania kampanii wyborczych oraz reklam politycznych w internecie, a także powołanie zespołów eksperckich przez Sejm i Senat w celu monitorowania przebiegu kampanii wyborczej pod kątem zagrożeń dezinformacją.

Senackie komisje postulują zaproszenie do Polski w okresie kampanii wyborczej misji obserwacyjnych Unii Europejskiej i Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie. Chcą też wprowadzenia do szkół programu związanego z katalogiem kompetencji informacyjnych,

medialnych i cyfrowych oraz nauki krytycznego myślenia. Ponadto komisje opowiadają się za podjęciem szeregu innych działań legislacyjnych i administracyjnych.
Senator Barbara Zdrojewska nie wykluczyła kontynuacji dyskusji na ten temat w Senacie.

Konkluzja:

Komisje podjęły uchwałę w sprawie przeciwdziałania dezinformacji w Polsce.

Opracowano w BSMUE